

Misafir Editörden...

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, *kadın* konulu bir özel sayı yayımlamaktan onur ve mutluluk duymaktadır. Kadın konulu bir özel sayı yayınlama düşüncesi hem Kıbrıs hem de Türkiye'deki yayınlar arasında 2000 başında yayın hayatına girdiği günden itibaren uluslararası alanda kabul gören ilk kadın dergisi olan Kadın/Woman 2000'deki on yıllık editörlük görevimi devrettiğim günlerde gelişti.

Bu özel sayı için makale çağrısı yapmamızdan hemen sonra yanıt almamız hem beni sevindirdi hem de gelen makalelerin çokluğu paniğe kapılmama neden oldu. Dergiye gönderilen makale sayısının beklediğimizden üstünde olması akademik araştırmalarda kadın alanında ne denli bilgi birikimi ve istek olduğunu ortaya koymaktaydı. Bu sayıyı Mart 2010'da yayımlamayı hedeflemişsek de nitelikli bir yayında yer alacak gerekli sayıda makale seçimi için makalelerin hakem değerlendirme süreci ve yayına hazırlanması düşündüğümüzden fazla bir zaman gerektirdi. Bu işlemlerin gerektirdiği zaman sürecinde farklı bilim alanlarından gelen her makale için hakem belirleme ve tashih işleri bir yıl gibi uzun bir süreçte tamamlanabilmiştir. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi adına bu süreç içinde sabırla bekleyen yazıları yayımlanabilmiş olanlar kadar henüz geliştirilmemiş veya düzeltme ya da hakem süreçlerinin gecikmesi nedeniyle yayımlanamayan makalelerin yazarlarına da teşekkürü borç biliyoruz.

Özgünlüğü olduğu halde yeterli akademik kriterlere uymayan bazı makaleleri yayımlayamamak beni üzmüştür. Ancak bu çalışmaların hakem görüşleri doğrultusunda yeniden ele alınarak geliştirileceğine ve uluslararası dergilerde yayımlanma şansını yakalayabileceklerine inanıyoruz.

Kadın özel sayısı için 60'ın üstünde makale akışı oldu ve genellikle *cinsiyet eşitliği konularını kadın akademisyenler çalışır* önyargısına karşın çok sayıda erkek akademisyenin de büyük bir istekle bu sayıda yer almak istemesi bu kanının doğru olmadığını gösterdi.

Bu sayıda yayımlanmaya hak kazanan 27 makale edebiyattan, sanata ve müzige; psikolojiden sosyolojiye; halkbiliminden sosyo-ekonomik sorunlara; din ve eğitim yanısıra çevre ve sağlık sorunları alanlarını kapsamıştır. Altı kitap tanıtımı ve bir söyleşi de dergide yer aldı. Yeni çalışmaların duyurulması ve araştırma projelerinin teşvik edilmesi için olduğu kadar nitelikli yayınların oluşmasında ivme kazandırmak adına akademik yazın içinde tanıtımlara şahsen önem veren biri olarak bu sayı uluslararası boyutlardaki bir dergi için kanımca yeterli değildir. Disiplinlerarası akademik çalışmaların yer aldığı böylesi bir dergide yaptığım misafir editörlük görevinde en büyük mutluluğu akademik işbirliği ve dostluk bağlantıları oluşturma ve pekiştirme yönündeki girişimlerim oldu. Her zaman anılarımda kalan hocam Prof. Dr. Nebile Direkçiğil ile 24 yıl sonra yeniden yazışmak bu mutluluklardan biri idi.

Gönderilen yazıların hakem ve tashih süreçlerinde tarafsız ve iyimserlikle çalışmanın yanında zaman zaman yaşanan gecikmeler, hakemler tarafından bazı çalışmaların kabul edilmemesi sonucu yazarların kırıncı davranışlarına sabırla yanıt vermek de işin başka boyutlardaki deneyimleri oldu.

Feminist kuram ya da gerçekte cinsiyet ayrımcılığı araştırmalarına dayalı kadın araştırmaları çağımızın söylemi olarak görünmekle beraber, ortaçağa kadar uzanan bir tarihçeye sahiptir. Avrupa'nın ilk profesyonel yazarı ünvanını alan ve Venedikli bir şair olan Simod de Beauvoir tarafından da "eline kalemimi alarak kendi cinsini koruma yolunda mücadele veren" erken feminist olarak nitelenen *The Book of the City of the Ladies; The Treasury of the City of the Ladies*, ya da *The Book of the Three Virtues gibi eserlerin yazarı Christine de Pisan (1265-1452); "Jane Anger her protection for women, (1589) başlıklı kısa kitapçığın yazarı Jane Anger Sophia; (Kadın cinsiyetinin haklı savunucusu" kitabının yazarı Elisabet Brenner (1659-1742); kadının mülkiyet ve eğitim hakları ve demokratik bir ülkede gerekliliğin inandığı köleliğin kaldırılması konusunda önerileri ile kadın haklarının ele alınmasında öncü fikirler getiren Amerika'nın ikinci cumhurbaşkanının eşi Abigail Adams (1744-1818); feminist akımda seslerini çıkaran ilk kadınlardı. Asıl adı Isabella Baumfree olan ve verdiği mücadeleden dolayı Sojourner Truth diye anılan, önceleri yaşamını köle olarak geçiren Afrika kökenli Amerikan zenci kadın da "Ben Kadın değil miyim?" başlıklı konuşması ile kadın köleliğinin kaldırılmasında uğraş veren önemli isimlerden biridir. *Second Sex (İkinci Cinsiyet) (1949) kitabıyla Simon de Beauvoir da 20. yüzyıl kadın çalışmalarının idolu olmuştur. On beşinci yüzyılda Zeynü'n-nisa (Zeynep Hatun) ve Mihri Hatun ve daha sonraki Osmanlı dönemlerinde Aysel Hubbi, Tufi Hatun, Sıdki Emetullah, Zübeyde Fitnat Hanım, Moralızade Leyla Hanım; Cumhuriyet döneminde ise İffet Halim Oruz, Muazzez Aruoba ve Halide Edib Adıvar gibi isimler de dönemlerinin idolu olmuşlardır ve daha sonraki kadın araştırmalarında onların ortaya koydukları eserler örnek alınmıştır. Ancak yine de 1960'lara kadar kadın araştırmalarında onlarla ilgili çalışmaların idolu olmuş, ancak 1968 yılında sonra kadın hakları ve cinsiyet eşitliği mücadeleleri yolunda gelişme göstermiştir. Bu özel sayıdaki makaleler de başta Türkiye'de olmak üzere dünyanın pek çok**

yerindeki kadının sosyal konumunu, kadın hareketlerini ve günümüz deyimiyle cinsiyet farklılığı araştırmalarını ortaya koyacaktır. Ancak bu çalışmalardan da gördüğümüz gibi günümüz savaşları uluslararası antlaşmalar ve kurallar altında denetlenmesine karşı hala daha istila edilen yörelerde kadınların karşılaştığı güçlükler ve onur kırıcı davranışlara maruz kalması bir insanlık ayıbı olarak devam etmektedir.

Bu sayı, derginin uluslararası hakemleri haricinde hakem sayfasında yer alan Türkiye ve Kuzey Kıbrıs yanında, dünyanın değişik yerlerinden akademisyen ve uzmanların değerli yardımları ile ortaya çıkabilmiştir. Bu denli çok kültürlü ve disiplinlerarası bir dergi onların katkısı olmadan yayımlanamazdı. Prof. Dr. Hülya Argunşah'a en zor anlarda hep yanımızda olduğu için müteşekkirim. Sadece bu sayıda değil, derginin kuruluşundan bugüne gelinceye kadar geçen süreçte göstermiş olduğu özverili çalışmalarından dolayı dergi editörü Yrd. Doç. Dr. Muhammet Kuzubaş'a ayrıca teşekkür ederim.

Son söz olarak da bu özel sayıyı, öncelikle annem Ziver Yıldız'a ve doktora danışmanım Prof. Dr. Nurhan Atasoy'a; ayrıca bu sayıda katkıda bulunan tüm akademisyenlerin annelerine armağan etmek istiyorum.

Doç. Dr. Netice Yıldız
Misafir Editör
(Sanat Tarihcisi)
Dođu Akdeniz Üniversitesi